

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระยะการเจริญเติบโตของวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อม : กรณีศึกษาจังหวัดเชียงราย

Factors Affecting SMEs' Different Stages of Business Growth : A Case Study of Chiangrai Province.

กัสมา กาช่อน^{1*}, เอกชัย อุตสาหะ², ณัฐกิตติ์ เสงตระกูล³, เบญจวรรณ เบญจกรณ์⁴ และ จีรพร วงศ์ขัติย์⁵
Kasama kasorn^{1*}, Aekachai Utsaha², Nutthakit Heangtrakul³, Banjawun Banjakorn⁴ and Jeeraporn Wongkhut⁵

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระยะการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม : กรณีศึกษาจังหวัดเชียงราย ตลอดจนพัฒนารูปแบบแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการในกลุ่มจังหวัดเชียงราย จำนวน 54 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการจัดเวทีเสวนาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา วิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการสรุป

ผลการศึกษามีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระยะการเจริญเติบโตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด ได้แก่ ด้านทรัพยากรมนุษย์ รองลงมาคือด้านทรัพยากรทางการเงิน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ 1) ระยะเริ่มต้นผู้ประกอบการใช้ปัจจัยทางด้านทรัพยากรทางการเงินมากที่สุด รองลงมาคือด้านทรัพยากรทางกายภาพ 2) ระยะพัฒนาผู้ประกอบการใช้ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ และด้านตราหือ่มาก 3) ระยะเติบโตผู้ประกอบการใช้ปัจจัยด้านความสัมพันธ์มากที่สุด รองลงมาใช้ด้านเทคโนโลยี 4) ระยะขยายตัวผู้ประกอบการใช้ปัจจัยด้านวัฒนธรรมมากที่สุด รองลงมาใช้ด้านทรัพยากรทางการเงิน 5) ระยะเติบโตเต็มที่ผู้ประกอบการใช้ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์มากที่สุด รองลงมาใช้ด้านเทคโนโลยี และด้านวัฒนธรรม

^{1, 2, 5} สำนักวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

^{3, 4} คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

^{1, 2, 5} School of Accounting Chiangrai Rajabhat University

^{3, 4} Faculty of Management Sciences Chiangrai Rajabhat University

* Corresponding author. E-mail : kasama_kaw@yahoo.co.th

รูปแบบแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) พบว่า 1) ระยะเริ่มต้น ส่งเสริมและพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงิน 2) ระยะพัฒนาให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ 3) ระยะเติบโต ให้ความรู้เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่าย 4) ระยะขยายตัว ให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม และ 5) ระยะเติบโตเต็มที่ ให้ความรู้เกี่ยวกับกลยุทธ์การทำงานเป็นทีม

คำสำคัญ : ปัจจัยการเจริญเติบโต, วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, เชียงราย

Abstract

This research aimed to study the Factors Affecting Small and Medium Enterprises' Different stages of Business Growth : A Case Study of Chiangrai Province, and this research also aimed to develop Small and Medium Enterprises' promotion in different business growth stage in Chiangrai province. Total of 54 entrepreneurs in Chiangrai Province were sampled. Questionnaires, interviews and seminar were used as research instruments. The data were analyzed with descriptive statistics showing frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and summarized with the narrative technique.

The results showed that, there were many factors affecting overall growth. The most influencing factors were human resource, followed by financial resources. The factors affecting each business stages are : 1) Conception stage, entrepreneurs utilized financial resources the most, followed by physical resources 2) Development/Survival stage, entrepreneurs utilized human resources the most, as well as branding 3) Growth stage, entrepreneurs utilized relationship the most, followed by technology 4) Expansion stage, entrepreneurs utilized culture the most, followed by financial resources 5) Maturity stage, entrepreneurs utilized human resources the most, followed by technology and culture.

The promotion framework of Small and Medium Enterprises (SMEs) showed that 1) Conception stage : Promotion of financial resource management capabilities to the entrepreneurs, 2) Development stage : Promotion of knowledge and understanding of human resource management, 3) Growth stage : Promotion of knowledge and understanding of business relationship and networking, 4) Expansion stage : Promotion of knowledge and understanding of cultural factors, and 5) Maturity stage : Promotion of team working strategy.

Keywords : Factors Growth, Small and Medium Business, Chiangrai

ความสำคัญของปัญหา

รัฐบาลไทยได้มีมาตรการออกมาหลายโครงการด้วยกันเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจภายในประเทศให้เกิดการหมุนเวียนของการใช้จ่ายเพิ่มขึ้น และหนึ่งในมาตรการนั้นก็คือ การส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งนับได้ว่ามีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจภายในประเทศเนื่องจากทำให้เกิดการสร้างงาน การลงทุน การหมุนเวียนเงินตรา รวมทั้งการกระจายการพัฒนาในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านอุตสาหกรรม ด้านเกษตรกรรม ด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม (บุญทวรรณ วิงวอน. 2548 : 31) วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจึงมีบทบาทสำคัญในการเป็นฐานรากการพัฒนาที่ยั่งยืนในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไทย

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทย ยังคงอยู่ในสภาพที่ไม่สามารถแข่งขันได้อย่างเต็มที่ โครงสร้างการผลิตและการจัดการยังอ่อนแอ ขาดความสามารถทางการตลาด ขาดการพัฒนาสินค้าและบริการ คุณภาพแรงงานต่ำและเทคโนโลยีที่ใช้ไม่ทันสมัย ขาดระบบบัญชีที่ได้มาตรฐานพอสำหรับการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม และขาดการรวมตัวและร่วมมือกันในการดำเนินธุรกิจ ประกอบกับที่ผ่านมาระบบการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของประเทศไทยยังขาดเอกภาพและพลังขับเคลื่อนที่เป็นระบบ ตั้งแต่ระดับนโยบายจนถึงระดับปฏิบัติการทำให้การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร (สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เครือข่ายมหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2548) โดยเฉพาะจังหวัดเชียงราย ต้องเผชิญกับปัญหาข้อมูลด้านการตลาด ข้อมูลด้านการเงิน และข้อมูลด้านเทคโนโลยีการผลิต ต้นทุนการผลิตเพิ่มขึ้น การขาดแคลนแรงงาน ขาดทักษะด้านภาษาต่างประเทศ

จากจุดอ่อนที่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมี ทำให้รัฐบาลต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้มีการจัดทำแผนส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ฉบับที่ 2 ประกอบด้วย รายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมหลายปัจจัย เช่น ด้านการเงิน การตลาด ทรายี่ห่อ พื้นที่ประกอบการ วัฒนธรรม การพัฒนาบุคลากร โลจิสติกส์ กฎระเบียบข้อบังคับ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการพัฒนาระบบข้อมูลและระบบเตือนภัยล่วงหน้า เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีปัจจัยต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วยังมีเรื่องของวงจรการเจริญเติบโตของธุรกิจที่เข้ามามีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระยะการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมกรณีศึกษาจังหวัดเชียงราย เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระยะการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม : กรณีศึกษาจังหวัดเชียงราย
2. เพื่อพัฒนารูปแบบแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อระยะการเจริญเติบโต : กรณีศึกษาจังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องผ่านแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mix Methodology) เครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 54 ราย เป็นการสุ่มแบบเจาะจง ทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการประชุมเวที ตัวแทนผู้ประกอบการ จำนวน 19 ราย โดยใช้ระยะเวลา 7 เดือน คือ เดือนตุลาคม 2554 ถึงเดือนสิงหาคม 2555

การเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้
กรณีเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง
2. เก็บรวบรวมแบบสอบถามพร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในการศึกษา
3. นำข้อมูลมาแจกแจงความถี่พร้อมทั้งวิเคราะห์ข้อมูล

กรณีเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ภายหลังจากเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเก็บข้อมูลเชิงลึก ดังนี้

1. ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูล (Data Collection) เบื้องต้นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. โทรศัพท์ติดต่อไปยังผู้ประกอบการเพื่อนัดหมายขอเข้าไปเยี่ยมชมการทำงานโดยการแนะนำตัว เพื่อทำความรู้จักและสร้างความคุ้นเคย สังเกตภาพรวมหลังจากนั้นทำการสนทนา และสัมภาษณ์เจาะลึก เป็นรายบุคคล (In-depth Interview) โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการจากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทำการวิเคราะห์เพื่อสรุปผล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปหาค่าสถิติ โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าอัตรา ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) แล้วนำเสนอเชิงสารสนเทศ

กรณีแบบสัมภาษณ์และการประชุมเวทีตัวแทนผู้ประกอบการเพื่อนำข้อมูลภาคสนามมาทำการสรุปสาระสำคัญตามประเด็นที่กำหนดไว้ ในขอบเขตด้านเนื้อหาหลังจากนั้นจึงนำข้อมูลที่ได้มาประมวลผล รวบรวมเป็นหมวดหมู่ นำมาจัดระบบระเบียบเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดมาตรวจสอบความถูกต้อง และเก็บข้อมูลเสริมให้มีเนื้อหาสมบูรณ์

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระยะการเจริญเติบโตในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุด ได้แก่ ด้านทรัพยากรมนุษย์ รองลงมาคือด้านทรัพยากรทางการเงิน และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระยะการเจริญเติบโตดังนี้

1. ระยะเริ่มต้น ผู้ประกอบการใช้ปัจจัยทางด้านทรัพยากรทางการเงินมากที่สุด ปัจจัยที่สูงมาก คือ การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินและโครงสร้างเงินทุนเหมาะสม ผู้ประกอบการต้องใช้จ่ายเงินในการซื้อวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการโดยใช้ทุนตนเองทั้งหมด แล้วนำผลกำไรที่ได้จากการขายสินค้าหรือบริการมาหมุนเวียน

เป็นทุน รองลงมาคือด้านทรัพยากรทางกายภาพ ปัจจัยที่สูงมาก คือ ทำเลใช้สถานที่ในบ้านของตนเอง ที่ตั้งอยู่ในแหล่งชุมชน สะดวกต่อการเดินทางสถานที่จอดรถเพียงพอและเป็นระเบียบ

2. **ระยะพัฒนา** ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ ปัจจัยที่สูงมาก คือ ผู้ประกอบการมีประสบการณ์ในการทำงานบุคลากรมีทักษะในการทำงาน จึงให้ความสำคัญโดยมีการแบ่งหน้าที่และเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน เนื่องจากเป็นธุรกิจที่พึ่งงานฝีมือ สำหรับด้านตราหือ ปัจจัยที่สูงมาก คือ มียี่ห้อสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง มีการเชื่อมโยงคุณสมบัติของสินค้าหรือบริการกับตราหือ ได้มีการพัฒนาตราหือของตนเอง แต่ไม่น่าสนใจเพราะมีขนาดเล็กและไม่มีเอกลักษณ์ที่ชัดเจน

3. **ระยะเติบโต** ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้ปัจจัยด้านความสัมพันธ์มากที่สุด ปัจจัยที่สูงมาก คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรในองค์กร การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ขายวัตถุดิบ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับลูกค้าทั้งค้าปลีกและค้าส่งเพื่อให้ลูกค้าเกิดความรู้สึกดีและไว้วางใจที่จะทำการค้าร่วมกันต่อไป มีความจริงใจ ความสัมพันธ์ที่ดีกับพนักงาน เนื่องจากพนักงานทุกคนความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ขายวัตถุดิบเพื่อให้การติดต่อซื้อขายวัตถุดิบ และให้ความสัมพันธ์ที่ดีกับเครือข่ายผู้ประกอบการ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยการให้ความร่วมมือในการจัดแสดงสินค้าตามเทศกาลหรืองานต่างๆ ที่จัดขึ้นและได้รับข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการค้าและกฎระเบียบทางกฎหมาย สำหรับด้านเทคโนโลยี ปัจจัยที่สูงมาก คือ การติดต่อสื่อสารด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย การขายสินค้าทางเว็บไซต์ ให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการผลิต เช่น เครื่องยิงเลเซอร์มาใช้ในการผลิตสินค้า จะทำให้งานมีคุณภาพคงที่ได้มาตรฐานเดียวกันทุกชิ้น สะอาด ปลอดภัย เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการขายสินค้า ไม่ว่าจะเป็นการขายผ่านเว็บไซต์ Facebook

4. **ระยะขยายตัว** ในระยะนี้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้ปัจจัยด้านวัฒนธรรมมากที่สุด ปัจจัยที่สูงมาก คือ สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการตอบสนองความต้องการของลูกค้า ผลิตสินค้าหรือให้บริการที่สร้างสรรค์ ไม่ขัดต่อวัฒนธรรมท้องถิ่น เน้นวัฒนธรรมการเรียนรู้ผ่านการถ่ายทอดภูมิปัญญา สืบสานองค์ความรู้ ส่งเสริมให้พนักงานมุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนารูปแบบการดำเนินงานภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบ เน้นการมีจริยธรรมต่อลูกค้า ซื่อสัตย์ จริงใจต่อลูกค้า สำหรับด้านทรัพยากรทางการเงิน ปัจจัยที่สูงมาก คือ การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินโครงสร้างเงินทุนเหมาะสม ให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมด้านเงินลงทุนและเงินหมุนเวียน เพราะถ้ามีสภาพคล่องทางการเงินจะทำให้การทำธุรกิจไม่สะดุด แต่ผู้ประกอบการมีเทคนิคการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงินได้เป็นอย่างดี

5. **ระยะเติบโตเต็มที่** ในระยะนี้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์มากที่สุด ให้ความสำคัญกับการนำบุคคลที่ไว้วางใจเข้ามาร่วมทำงาน เพราะถือว่าทุกคนมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงาน โดยวางตำแหน่งคนให้เหมาะกับงานที่เขาถนัดและให้ค่าตอบแทนตามความสามารถและภาระงานที่ต้องทำ สำหรับด้านเทคโนโลยี ใช้เครื่องมือที่ทันสมัยในการผลิตสินค้า ทำให้สินค้ามีความละเอียด ประณีต สวยงาม และได้มาตรฐานตามที่กำหนดทุกชิ้น และใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการขายสินค้า ไม่ว่าจะเป็นการขายผ่านเว็บไซต์ Facebook เพื่อให้ลูกค้าเข้าถึงได้ง่าย และด้านวัฒนธรรม เน้นวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ไม่หยุดนิ่ง นั่นคือ เรียนรู้สิ่งเปลี่ยนแปลงว่ามีผลกระทบต่อธุรกิจหรือไม่ แล้วนำสิ่งที่เปลี่ยนแปลงมาเป็นแนวทางในการปรับกลยุทธ์ในการทำธุรกิจให้ไปสู่ความสำเร็จ

แนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาด้านสหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของจังหวัดเชียงราย ดังนี้
 ระยะเวลาเริ่มต้น ส่งเสริมและพัฒนาด้านกลุ่มผู้ประกอบการ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการเงิน ส่งเสริมให้มีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงิน โดยเริ่มตั้งแต่เทคนิควิธีการในการจัดหาเงินทุน การคิดต้นทุน และผลตอบแทน การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน การวางแผนการใช้จ่ายเงิน การจัดทำบัญชี

2. ปัจจัยทางด้านทรัพยากรทางกายภาพ ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดตั้งโรงงาน รูปแบบวิธีการตกแต่งภายในร้านค้า

ระยะเวลาพัฒนา ส่งเสริมและพัฒนาด้านกลุ่มผู้ประกอบการ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจตั้งแต่การสรรหาคัดเลือกพนักงานให้เข้ามาทำงานในองค์กร การใช้คนให้เหมาะสมตรงตามหน้าที่และความถนัด เพื่อให้พนักงานสามารถแสดงศักยภาพในการทำงานได้เป็นอย่างดี

2. ปัจจัยด้านตราหือ ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการสร้างตราหือสินค้า เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจและการรับรู้ตราสินค้าของลูกค้าที่เกี่ยวข้องและมีมูลค่าที่สนับสนุนตราสินค้าอย่างต่อเนื่อง ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นได้เปรียบเหนือคู่แข่ง

ระยะเติบโต ส่งเสริมและพัฒนาด้านกลุ่มผู้ประกอบการ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่าย ความสัมพันธ์กับลูกค้า โดยส่งเสริมให้มีการประชุมเครือข่ายหรือจัดกิจกรรมให้เครือข่ายผู้ประกอบการได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำธุรกิจ เช่น การนำเทคโนโลยีมาใช้ในด้านการผลิต การทำสื่อประชาสัมพันธ์สินค้า การขายผ่านระบบออนไลน์ เป็นต้น

ระยะขยายตัว ควรส่งเสริมและพัฒนาด้านกลุ่มผู้ประกอบการ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของวัฒนธรรมการเรียนรู้และสร้างวิสัยทัศน์สำหรับการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต

2. ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการเงิน ส่งเสริมให้มีความรู้เกี่ยวกับแหล่งเงินทุน นอกจากนี้ยังต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงทางการเงิน การลงทุน เป็นต้น

ระยะเติบโตเต็มที่ ส่งเสริมและพัฒนาด้านกลุ่มผู้ประกอบการ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ ส่งเสริมและพัฒนาอบรมพนักงานให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนาองค์กร การทำงานเป็นทีม การใช้คนให้เหมาะสมตรงตามหน้าที่

2. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการตลาด เช่น การทำสื่อประชาสัมพันธ์สินค้า การขายผ่านระบบออนไลน์ เป็นต้น การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการระบบการทำงานให้มีความคล่องตัว เช่น การจัดทำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับลูกค้า พนักงาน และเครือข่ายอื่นๆ

3. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ต้องให้มีการอบรมพนักงาน สนับสนุนให้เรียนรู้ สร้างวิสัยทัศน์และไปสู่เป้าหมายในอนาคต

สรุป อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระยะการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระยะเริ่มต้น ผู้ประกอบการใช้ปัจจัยทางด้านทรัพยากรทางการเงินมากที่สุด รองลงมาคือด้านทรัพยากรทางกายภาพ สอดคล้องกับ Oswald Jones (2003) ได้กล่าวว่า ทรัพยากรทางการเงิน เช่น เงินลงทุน เงินอุดหนุน เงินให้กู้ยืมจากธนาคาร และส่วนหนึ่งที่ได้จากการสนับสนุนของหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานอื่นๆ มีความสำคัญเป็นอย่างมาก และยังสอดคล้องกับ Fang Fang Liand Fu Kai. (2001) พบว่า ทรัพยากรที่มีตัวตน เช่น เงินสดและทรัพยากรทางกายภาพ มีความสำคัญต่อกิจการในระยะเริ่มต้น

2. ระยะพัฒนา ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จะใช้ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับ Alvarez and Busenitz (2001) ได้กล่าวว่า ผู้ประกอบการธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นหนึ่งในทรัพยากรที่สำคัญและเป็นเอกลักษณ์ที่มีอิทธิพลต่อองค์กร ประสบการณ์ ทักษะความรู้และความสามารถในการเป็นผู้นำของผู้ประกอบการมีความสำคัญต่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้น ผู้ประกอบการที่ดีต้องมีการวางแผนโดยเริ่มตั้งแต่วิเคราะห์ประเด็นด้านทรัพยากรมนุษย์ พัฒนากลยุทธ์ด้านทรัพยากรมนุษย์ วางกลยุทธ์ด้านการสรรหาและการแต่งตั้งพนักงาน พัฒนาศักยภาพพนักงาน และรักษาพนักงานให้อยู่กับองค์กรได้เป็นระยะเวลานาน

3. ระยะเติบโต ในระยะนี้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้ปัจจัยด้านความสัมพันธ์มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ Tsai และ Ghoshal (1998) ที่กล่าวว่า องค์กรขนาดเล็กผู้ประกอบการต้องเรียนรู้เรื่องวิธีการจัดการความสัมพันธ์ เช่น ความสัมพันธ์กับลูกค้า กับเครือข่ายผู้ค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง

4. ระยะขยายตัว ในนี้ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ใช้ปัจจัยด้านด้านวัฒนธรรมมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ Yan (2008) สนับสนุนว่า วัฒนธรรมองค์กรเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญซึ่งอาจมีคุณค่ามากมีผลต่อการพัฒนาวัฒนธรรมมีสามวิธี คือ ปรับปรุงหลักในการแข่งขันปรับปรุงการจัดการและปรับปรุงภาพลักษณ์

5. ระยะเติบโตเต็มที่ ผู้ประกอบการใช้ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์มากต้องให้ความสำคัญกับการนำบุคคลที่ไว้วางใจเข้ามาร่วมทำงาน โดยวางตำแหน่งให้เหมาะกับงานและให้ค่าตอบแทนตามความสามารถและภาระงาน นอกจากนี้ยังต้องใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยในการขายสินค้าและการเรียนรู้การเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบกับธุรกิจ อาจเป็นเพราะว่าผู้ประกอบการต้องปรับกลยุทธ์ในการทำธุรกิจให้เหมาะสมและสามารถรองรับภาวะเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปนำไปสู่ความสำเร็จในการประกอบธุรกิจและสร้างรายได้เปรียบในการแข่งขันอย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงิน โดยเริ่มตั้งแต่เทคนิควิธีการจัดหาเงินทุน การคิดต้นทุนและผลตอบแทน การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน การวางแผนการใช้จ่ายเงิน การจัดทำบัญชี
2. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำธุรกิจ เช่น การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการด้านการผลิตเพื่อให้สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
3. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการสร้างตราหือสินค้า เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจและการรับรู้ตราสินค้าของลูกค้าที่เกี่ยวข้องและมีมูลค่าที่สนับสนุนตราสินค้าอย่างต่อเนื่อง ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมนั้นได้เปรียบเหนือคู่แข่ง
4. ผู้ประกอบการควรศึกษารูปแบบวิธีการตกแต่งร้าน การจัดวางสินค้าของร้านอื่นๆ ที่มีชื่อเสียงแล้วนำมาปรับประยุกต์ใช้กับธุรกิจของตนเอง ให้เหมาะสมกับประเภทสินค้า สถานที่ และงบประมาณที่มีอยู่

ข้อเสนอแนะการศึกษาครั้งต่อไป

1. มีการศึกษาวิจัยการพัฒนารูปแบบการสร้างเครือข่ายของกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อให้เกิดการแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ ความคิด แนวทาง วิธีการแก้ปัญหา ทักษะความชำนาญ แบ่งปันทรัพยากร ผลผลิต เครื่องมือ ร่วมกันคิด ร่วมกันทำกิจกรรมต่อเนื่องสม่ำเสมอ
2. มีการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามประเภทของธุรกิจ เพื่อให้ทราบว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในแต่ละประเภท
3. ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงในจุดอ่อนพัฒนาต่อยอดในสิ่งที่ดีอยู่แล้วของกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ให้สามารถดำเนินการได้อย่างยั่งยืน
4. ควรศึกษาสภาพปัญหาในการดำเนินงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขต่อไป
5. ควรศึกษาวิจัยรูปแบบแนวทางการปรับตัวในการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประสบความสำเร็จ เพื่อให้ทราบถึงรูปแบบแนวทางการปรับตัวของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- บุญทวรรณ วิงวอน. การจัดการธุรกิจขนาดย่อม. อุบลราชธานี : โปรแกรมบริหารธุรกิจ คณะบริหารธุรกิจ และการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2548.
- สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เครือข่ายมหาวิทยาลัยขอนแก่น. สืบค้นเมื่อ 4 มิถุนายน 2555, จาก http://www.sara-dd.com/index.php?option=com_content&view, 2548.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ปี 2552 และแนวโน้มปี 2553*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานฯ, 2553.
- Alvarez, S. & Busenitz, L. The entrepreneurship of resource-based theory. *Journal of Management*, 2001.
- Fang Fang and Li Fu Kai. *Factors Influencing the Growth of Small and Medium Sized Firms in Different Growth Stages*, Master International Marketing School of Business and Engineering, University of Halmstad, 2001.
- Oswald Jones. *Competitive advantage in SMEs : Towards a conceptual framework. Competitive Advantage in SMEs, Organizing for Innovation and Change*. Manchester Metropolitan University, 2003.
- Tsai, W. & Ghoshal, S. Social capital and value creation : the role of intrafirm networks. *Academy of Management Journal*, 1998.
- Yan L. *A Discuss of Cultural Construction of SMEs*. China Business. No.1, 2008.